

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Tamás - Dr. Szabó Ügyvédi Iroda, ügyintéző: Dr. Tamás György ügyvéd által képviselt felperesnek - **az** alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2011. február 9. napján kelt 9.P.20.356/2010/7. számú ítélete ellen a felperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben és akként változtatja meg**, hogy a felperes által a Magyar Állam részére fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 27.000.- (huszonhétezer) Ft-ra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 6.200.- (hatezer-kettőszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Köteles továbbá a felperes megfizetni az illetékes állami adóhatóság külön felhívására 36.000.- (harminchatezer) Ft másodfokú eljárási illetéket a Magyar Államnak.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S:

A felperes a Gyulai Polgárőr Egyesület elnöke, míg az alperes 2010. november 20. napjáig a Békés Megyei Polgárőr Szövetség (továbbiakban szövetség) elnöke volt. A felperes az elmúlt években kb. 60 eljárást kezdeményezett a szövetséggel, illetve az alperessel, mint annak elnökével szemben.

A szövetség a 2009. június 16. napján tartott zárt elnökségi ülésén hozott 39/2009. (VII. 16.) számú határozatával felhívta a Gyulai Polgárőr Egyesületet, hogy a felperessel szemben a polgárőrhez méltatlan magatartása miatt indítson fegyelmi eljárást, és szabjon ki vele szemben a további cselekmények elkövetésétől visszatartó büntetést. Ennek elmaradása esetére az egyesület kizárását helyezte kilátásba. Rögzítette továbbá a határozat, hogy az elnökség elhatárolódik a felperes polgárőrhez méltatlan magatartásától, s a felperes bármely szóbeli, avagy írásbeli megkeresését zaklatásnak tekinti, s megteszi a szükséges jogi lépéseket.

A Békés Megyei Főügyészség a hozzá 2009. december 21. napján érkezett közérdekű bejelentés alapján vizsgálatot folytatott annak megállapítása érdekében, hogy indokolt-e a felperessel szemben a gondnokság alá helyezési eljárás kezdeményezése. A bejelentés tartalma szerint a felperes az elmúlt időszakban számos eljárást kezdeményezett a szövetséggel és annak elnökével szemben, emiatt feltételezhető, hogy „perlekedési tébolyban” szenved. A Békés Megyei Főügyészség a bejelentésben foglaltak vizsgálatát, valamint a felperes személyes meghallgatását követően megállapította, hogy a felperes perlekedési készsége feltehetően a Békés Megyei Polgárőr Szövetség vezetőségével, illetve annak elnökével fennálló folyamatos konfliktushelyzetre vezethető vissza, így a felperes elmeállapotával kapcsolatban tett bejelentést megalapozatlannak ítélte. Ezt követően a felperes kérte a főügyészségtől a bejelentést tevő személyes adatainak közlését. Kérelmét a főügyészség elutasította azzal az indokkal, hogy a bejelentést tevő csatolta az állításait alátámasztó okirati bizonyítékokat, és igazolást nyert, hogy a felperes mind a szövetséggel, mind annak elnökével szemben számos eljárást kezdeményezett, így a bejelentő rosszhiszeműsége nem állapítható meg.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes az általa tett fenti tartalmú közérdekű bejelentésével, és az ellene kezdeményezett eljárással az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát megsértette. Kérte eltiltani az alperest a jövőre nézve a hasonló magatartás elkövetésétől, egyidejűleg 250.000.-Ft összegű nem vagyoni kára megtérítésére kérte kötelezni. Keresete indokaként előadta, a közérdekű bejelentés szövegezéséből egyértelműen megállapítható, hogy azt az alperes tette, az abban foglaltak személyiségi jogát súlyosan sértik. Az eljárás fokozottan stresszes állapotot idézett elő nála, amely csak kártérítés megfizetésével kompenzálható.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezése szerint saját elhatározásából sem mint a szövetség elnöke, sem mint magánszemély közérdekű bejelentéssel nem élt a felperessel szemben. Perköltség igényét napi 3.000.-Ft összegű keresetkiesésben jelölte meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, s kötelezte a felperest, hogy 15.000.-Ft eljárási illetéket fizessen meg az államnak. Határozata indokolásában kiemelte, az eljárás során nem volt tisztázható a közérdekű bejelentés előterjesztőjének személye. Miután a Békés Megyei Főügyészség irataiból megállapíthatóan a bejelentő nyilvánvaló rosszhiszeműségére következtetést levonni

nem lehetett, így nem volt mód a bejelentő személyes adatainak nyilvánosságra hozatalára, ami szükségtelemmé tette az ügyészégi iratok beszerzését is. Kiemelte, a közérdekű bejelentés tétele - amennyiben annak tartalma nem bántó, sértő vagy megalázó - önmagában személyiségi jogsértés megállapítására nem ad alapot, abban az esetben sem, ha az eljárás nem eredményezi az érintett gondnokság alá helyezését. A közérdekű bejelentés tétele törvényben biztosított jog, ami a kártérítési felelősséget kizárja. A bejelentésben foglaltak véleménynek minősülnek, s miután azok bántónak, sértőnek nem tekinthetők, így az emberi méltóság sérelmét sem eredményezik.

Az elsőfokú bíróság mellőzte a szövetség elnökségi ülésén hozott határozatok beszerzését, miután az eljárásnak nem képezte tárgyát annak vizsgálata, hogy az alperes mint a szövetség elnöke, közreműködött-e a közérdekű bejelentés megtétele során.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést elsődlegesen annak keresete szerinti megváltoztatása, míg másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése, új eljárás lefolytatása és új határozat meghozatala iránt. Fenntartotta az elsőfokú eljárás során kifejtett álláspontját, nevezetesen, hogy a közérdekű bejelentést az alperes tette, ennek során rosszhiszeműen járt el, azzal, hogy őt perlekedési tébolyban szenvedőnek tüntette fel, a becsületét súlyosan megsértette. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság feladata lett volna a bejelentő rosszhiszeműségének tisztázása, ennek eredményéhez képest lett volna eldönthető, kiadhatók-e a bejelentő személyes adatai. Hangsúlyozta, hogy az alperes az eljárás során kifejezetten nem tagadta, miszerint a bejelentést ő tette, emiatt pedig szükséges lett volna az elnökségi határozat beszerzése, amely az alperesi rosszhiszeműség bizonyítékául szolgált volna. Kiemelte, hogy a közérdekű bejelentés tétele nem eredményezhet abszolút jogi védelmet, az pedig, hogy az alperes perlekedési tébolyban szenvedőnek nevezte, bántó, lealacsonyító és sértő, amely miatt alappal tarthat igényt a jogsértés tényének megállapítására és nem vagyoni kára megtérítésére.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Kérte perköltsége megállapítását mind az elsőfokú, mind a másodfokú eljárás tekintetében, a fellebbezési tárgyaláson való megjelenéssel kapcsolatos útiköltség igényét 5.000.-Ft-ban, a parkolási költséget 1.200.-Ft-ban jelölte meg. Az első- és a másodfokú eljárásban tartott két tárgyalási napon való részvételével összefüggésben két munkanapra járó, a mindenkor szaktanácsos minimálbérnek megfelelő összeg megtérítését kérte keresetkiesés címén azzal, hogy a tárgyalási napokra szabadságot vett ki.

A fellebbezés **alaptalan.**

A rendelkezésre álló peradatok alapján nem állapítható meg egyértelműen, hogy a per tárgyát képező közérdekű bejelentést az alperes tette-e, s ha igen, azt magánemberként, avagy a Békés Megyei Polgárőr Szövetség elnökeként terjesztette elő. Az alperes a per során határozottan nem cáfolta, hogy a kifogásolt bejelentést maga tette, ellenkérelmében

akként fogalmazott, hogy saját elhatározásából sem mint a szövetség elnöke, sem mint magánszemély a felperes személyét érintő közérdekű bejelentéssel nem élt. Ez az alperesi nyilatkozat - az egyértelmű tagadás hiányára is figyelemmel - utalhat arra, hogy az alperes a szövetség nevében és képviselőjében eljárva, a szövetség megbízásából fordult a főügyészhez és kezdeményezte a felperes gondnokság alá helyezését, de ez kétséget kizáróan a perben feltárt adatok alapján nem állapítható meg. Ugyanakkor a bejelentő személyének tisztázatlansága a jogvita érdemi elbírálását nem akadályozza, mivel függetlenül attól, hogy a közérdekű bejelentést az alperes tette vagy sem, a felperesi kereset megalapozatlan. Ha ugyanis az lenne megállapítható, hogy a bejelentést az alperes szövetségi elnöki minőségében, a szövetségtől kapott megbízás teljesítése keretében tette, avagy ha a bejelentés nem az alperestől származott, úgy a felperes igényét nem a megfelelő személlyel szemben érvényesítette, s keresete ebben az esetben ez okból alaptalan. Amennyiben pedig arra lehetne következtetést levonni, hogy a közérdekű bejelentés az alperestől, mint magánszemélytől származott, avagy azt mint a szövetség elnöke tette ugyan, de annak során megbízatása kereteit túllépve járt el, a kereset az alábbiakban részletezettekre figyelemmel utasítandó el.

A közérdekű bejelentés intézményére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket is tartalmazó 2004. évi XXIX. törvény 141. § (3) bekezdése szerint a közérdekű bejelentés olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása, illetve megszüntetése a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. Ebből következően a törvény 143. § (2) bekezdése a bejelentő számára immunitást biztosít, azaz a bejelentőt - rosszhiszeműségét kivéve - nem érheti hátrány a közérdekű bejelentés megtétele miatt. Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy a hatóság előtti eljárás kezdeményezése személyiségi jogsértést akkor sem valósít meg, ha a bejelentés alaptalannak bizonyul (EBH. 2002/624., BH.2009/214.). Kivételt képez ez alól, ha a bejelentő tudta, hogy a bejelentés tartalma valótlan, avagy a bejelentés ugyan nem valótlan tényállításokat tartalmaz, azonban az abban foglaltak kifejezőmódjukat illetően indokolatlanul sértőnek, bántónak, avagy megalázónak tekinthetők annak a személyére nézve, akire a bejelentés vonatkozik. Jelen esetben a felperes maga ismerte el, hogy mind a szövetség, mind az alperes ellen számos eljárást kezdeményezett, tehát a bejelentésben foglaltak, azaz a „perlekedési téboly” kifejezés valós ténytartalmat hordoz. Kétségtelen ugyan, hogy a fenti megfogalmazás elmarasztaló, kifejezőmódját illetően negatív értékítéletet tartalmaz, azonban nem lépi túl a szabad véleménynyilvánítás alkotmányos alapjogának határait, a közérdekű bejelentésben használt „perlekedési téboly” kifejezés ugyanis nem tekinthető olyan mértékben sértőnek és túlzónak, amely a felperes személyiségvédelmi igényét megalapozná.

Csupán megjegyzi az ítéletábra, hogy a bejelentő nyilvánvaló rosszhiszeműsége hiányában személyes adatainak kiszolgáltatására a 2004. évi XXIX. tv. 143. § (3) bekezdése értelmében nem volt mód, ezért az elsőfokú bíróság mint szükségtelent,

- 5 -

Pf.II.20.186/2011/2. szám

helytállóan mellőzte az ügyészési eljárás iratainak, illetve a szövetség határozatának beszerzését, a felperes ezzel összefüggő bizonyítási indítványainak mellőzése eljárási szabálysértést nem valósított meg.

Minderre tekintettel az ítéletábra a per főtárgya tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét annak helyes indokai alapján helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján. Észlelte

ugyanakkor, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási illeték összegét tévesen határozta meg. Amennyiben ugyanis a személyiségi jogsértés megállapítása iránti perben a felperes objektív és szubjektív szankció alkalmazását egyaránt kéri, ez egységes keresetnek minősül, tehát az illetékszámítás alapja a magasabb összegű igény (BH.2001/367., BH.1990/250.). Jelen esetben az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés b/ pontja alapján a személyiségi jogsértés objektív szankcióinak alkalmazására irányuló kereset alapján a meg nem határozható perértékre figyelemmel számítandó eljárási illeték a magasabb (27.000.-Ft) a 250.000,- Ft összegű nem vagyoni kártérítési követelés után fizetendő illetékhez (15.000,-Ft) képest. Ennek megfelelően az ítélet tábla a felperes által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét a rendelkező részben foglaltak szerint felemelte.

Az alperes a fellebbezési eljárás során az elsőfokú eljárásban felmerült költségei viselésére is kérte kötelezni a felperest. Az alperes az elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezése ellen fellebbezéssel nem élt, ezért annak felülbírálatára nem volt mód. Ezzel szemben az alperes - a felperesi fellebbezés sikertelenségére tekintettel - igényt tarthat a másodfokú eljárásban felmerült költségeinek megtérítésére a Pp. 78. § (1) bekezdésében foglaltak alapján. E tekintetben az ítélet tábla a **(település neve)**-Szeged viszonylatában felmerülő, az alperes által 5.000.-Ft-ban megjelölt útiköltséget, továbbá a parkolási költségként felszámított 1.200.-Ft-ot elfogadhatónak ítélte, azok a települések közötti távolságra, valamint a szegedi parkolási díjakra tekintettel reálisnak tekinthetők. Ezzel szemben az alperes által jelölt munkaidő-kiesés miatt felmerülő munkabér megtérítése iránti igényt alaptalannak találta. Az alperes ugyanis nem nyilatkozott arra, hogy mely munkáltatónál áll alkalmazásban, a munkaviszonya fennállását nem igazolta, így nem bizonyítható a munkaidő kiesés miatt felmerülő esetleges keresetvesztesége (Pp. 79. § (1) bekezdés). Csupán megjegyzi az ítélet tábla, az alperes - hivatkozása szerint - a másodfokú tárgyalás napjára szabadságot vett ki, a szabadság idejére pedig átlagkereset jár, ami ugyancsak kétségesse teszi az alperesi költségigény megalapozottságát.

A felperes fellebbezése eredménytelennek bizonyult, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése és az Itv. 39. § (3) bekezdés c/ pontja, 62. § (1) bekezdés f/ pontja alapján köteles viselni a másodfokú eljárás kapcsán felmerült eljárási illeték összegét.

S z e g e d, 2011. június 15.

Dr. Szeghő Katalin sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.	Zanóczné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	átlagbíró